



Udskrift af dombogen

DOM

afsagt den 1. maj 2018

i sag nr.

BS [REDACTED]:

3F som mandatar for J [REDACTED]

[REDACTED]

mod

V [REDACTED]

og

A [REDACTED]

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen drejer sig om, hvorvidt de sagsøgte kan gøres ansvarlige for de skader, som J [REDACTED] pådrog sig ved et fald den 21. september 2015.

Under sagen har sagsøgeren, 3F som mandatar for J [REDACTED], påstået de sagsøgte 1: V [REDACTED] og 2: A [REDACTED] dømt til principalt solidarisk, subsidiært alternativt at betale sagsøgeren 440.304,19 kr. med tillæg af procesrenter fra sagens anlæg.

De sagsøgte har påstået frifindelse, subsidiært mod betaling af et mindre beløb efter rettens skøn.

Begge sagsøgte har endvidere nedlagt påstand om gensidig friholdelse for det beløb, de måtte blive dømt til at betale sagsøgeren. Begge de sagsøgte har påstået frifindelse heroverfor.

Oplysningerne i sagen

Sagen er anlagt den 3. maj 2017.

Under sagen er der afgivet forklaring af J [REDACTED] og vidnerne M [REDACTED], S [REDACTED], H [REDACTED], S [REDACTED] og

J [REDACTED].

Dommen indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a, stk. 2.

J [REDACTED] var i september 2015 ansat som chauffør hos vognmand L [REDACTED]. Han havde da været chauffør i en årrække, også hos andre arbejdsgivere, og havde kørt med forskellige typer af gods. Med virkning fra den 7. september 2015 lejede V [REDACTED] (fremover "V [REDACTED]") af vognmand [REDACTED] en forvogn (trækker) med J [REDACTED] som chauffør for en ikke nærmere fastlagt periode. Frem til uheldstidspunktet den 21. september 2015 kørte [REDACTED] udelukkende for V [REDACTED], der også stillede kørende materiel til rådighed for opgaverne.

Den 21. september 2015 havde A [REDACTED] (fremover "A [REDACTED]") hyret V [REDACTED] til at fragte betonelementer fra en betonleverandør til en landbrugsejendom, hvor der skulle opføres en gylletank. J [REDACTED] havde afhentet elementerne og fragtet dem til den pågældende ejendom. A [REDACTED] stod som entreprenør for opførelsen af gylletanken, der bestod af et rundt, støbt betondæk med vægge af de betonelementer, som J [REDACTED] og andre fragtede til den pågældende plads. På et tidspunkt om formiddagen steg [REDACTED] iført træsko uden hælkappe ud af lastbilen og gik rundt om anhængerens, hvorefter han formentlig på lastbilens højre bagside faldt på betondækket, som lastbilens anhænger holdt på. Han pådrog sig herved et åbent benbrud og er siden tilkendt erstatning for varigt mén. Der er ikke tvist om erstatningens størrelse under sagen.

Parternes synspunkter

Sagsøgeren har i det væsentlige procederet sagen i overensstemmelse med sit sålydende påstandsdokument: "..

På baggrund af det anførte gøres det gældende, at sagsøgte er erstatningsansvarlig for den skade, der er overgået sagsøger.

Overfor begge de sagsøgte gøres det gældende,

at de sagsøgte har forsømt at samarbejde om at skabe sikre og sunde arbejdspladsforhold for alle beskæftigede, jf. arbejdsmiljølovens § 20,

at sagsøger ikke har udvist erstatningsrelevant egen skyld, og

at sagsøger ikke har udvist retsfortabende passivitet.

Til støtte for den nedlagte påstand overfor sagsøgte 1 gøres det herun-

der særligt gældende,

at sagsøgte 1 som arbejdsgiver er erstatningsansvarlig for den skade, der er overgået sagsøger,

idet arbejdsgiverforpligtelserne efter arbejdsmiljøloven var overgået til sagsøgte 1 på ulykkestidspunktet.

idet sagsøger i den foreliggende situation var undergivet sagsøgte 1's instruktionsbeføjelse vedrørende håndtering af godset,

idet kørslen udelukkende blev tilrettelagt og planlagt af sagsøgte 1 ved dennes disponenter, der kontaktede sagsøger direkte og dagligt herom,

idet sagsøgers arbejde blev udført for, og i, sagsøgte 1's interesse, og som et naturligt led i sagsøgte 1's normale funktioner, og

idet sagsøgte 1 dermed er at anse som de facto arbejdsgiver for sagsøger på ulykkestidspunktet,

at arbejdet ikke var tilrettelagt eller blev udført sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt, jf. normen i arbejdsmiljølovens § 38,

at arbejdsstedet ikke var indrettet sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt, jf. normen i arbejdsmiljølovens § 42, herunder særligt idet betonunderlag var meget glat,

at der ikke var givet instruktion om de sikkerhedsmæssige risici, samt at der ikke er ført et effektivt tilsyn med arbejdsforholdene, jf. normerne i arbejdsmiljølovens §§ 16 og 17, herunder særligt idet sagsøger ikke var blevet advaret om de glatte forhold forud for ulykken, og

at sagsøgte 1 hæfter for eventuelle individuelle medarbejderes fejl og/eller forsømmelser i medfør af DL 3-19-2.

Til støtte for den nedlagte påstand overfor **sagsøgte 2** gøres det endvidere særligt gældende,

at sagsøgte 2 som entreprenør er erstatningsansvarlig for den skade, der er overgået sagsøger,

at underlaget i tanken var meget glat og ikke skridsikkert at færdes på,

at de glatte forhold ikke var effektivt imødegået forud for sagsøgers

ankomst med elementerne,

at sagsøger ikke var blevet advaret om de glatte forhold forud for ulykken,

at sagsøgte 2 burde have sikret, at glatte forhold ikke frembød fare, og at der var orden og ryddelighed på pladsen, herunder særligt områder der blev benyttet til færdsel og som arbejdssted, jf. bekendtgørelse om bygge- og anlægsarbejde nr. 1516 af 16. december 2010 § 59 stk. 1., og

at sagsøgte 2 hæfter for eventuelle individuelle medarbejderes fejl og/eller forsømmelser i medfør af DL 3-19-2".

Sagsøgte 1, V [REDACTED], har i det væsentlige procederet sagen i overensstemmelse med sit sålydende påstandsdokument: "..

1. Arbejdsgiverforpligtelser

Det gøres gældende, at sagsøgte 1 ikke hæfter for sagsøgerens tilskadekomst, idet sagsøgte 1 ikke havde overtaget arbejdsgiverforpligtelserne for sagsøgeren fra Vognmand L [REDACTED] i henhold til arbejdsmiljøloven.

Dette støttes af, at sagsøgeren havde indgået ansættelsesaftale med og i hele sin ansættelsesperiode blev aflønnet af Vognmand L [REDACTED], jf. bilag 3, bilag 5 og bilag 8, og at der ikke var indgået en aftale mellem sagsøgte 1 og Vognmand L [REDACTED] om udlejning af sagsøgeren. Sagsøgte 1 har blot bestilt en lastvogn med chauffør hos Vognmand L [REDACTED] til udførsel af transport. Desuden udførte sagsøgeren ikke udelukkende arbejde for sagsøgte 1 forinden uheldet, og sagsøgeren søgte i nogle tilfælde hjælp og instruks fra Vognmand L [REDACTED] ved problemer med kørsel i forbindelse med arbejde for sagsøgte 1.

Det forhold, at Vognmand L [REDACTED] flere gange har sendt samme chauffør til udførsel af sagsøgte 1's bestilte arbejde, og at sagsøgeren i nogle tilfælde har håndteret løsning af problemer direkte med sagsøgte 1 i stedet for at gå til sin arbejdsgiver, der formentlig ville forhøre sig om problematikken hos sagsøgte 1, kan ikke medføre, at arbejdsgiverforpligtelserne er overgået til sagsøgte 1.

2. Ansvarsgrundlag

Såfremt retten finder, at sagsøgte 1 har overtaget arbejdsgiverforpligtelserne for sagsøgeren fra Vognmand L [REDACTED], gøres det gældende, at sagsøgte 1 ikke har handlet ansvarspådragende.

Sagsøgeren har ikke redegjort for samt dokumenteret, hvilke nærmere forhold der i forbindelse med det konkrete uheld kan tilregnes sagsøgte 1 som uagtsomt. Herunder har sagsøgeren ikke redegjort for samt dokumenteret, at sagsøgte 1 har tilsidesat sin pligt til at tilrettelægge transportkørslen og aflæsningen fuldt forsvarligt, at arbejdsstedet ikke var indrettet sikkerhedsmæssigt forsvarligt, og hvilke individuelle medarbejderes fejl sagsøgte 1 skulle hæfte for.

Hertil kommer, sagsøgeren på baggrund af sin alder må antages at have været en særdeles erfaren chauffør, hvorfor sagsøgte 1 ikke havde pligt til at instruere ham om opgaven, som må betragtes som en simpel og rutinepræget arbejdsopgave, ligesom sagsøgte 1 ikke havde pligt til at tilrettelægge arbejdet for sagsøgeren. Endelig havde sagsøgte 1 på grund af opgavens karakter ikke pligt til at føre tilsyn med sagsøgeren.

Det gøres gældende, at sagsøgeren hoppede ned fra ladet af sin lastbilstrailer i stedet for at anvende den stige, der var monteret på traileren. At sagsøgeren herved ikke udførte opgaven fuldt forsvarligt og selv handlede på en måde, der indebar en risiko for uheld, kan sagsøgte 1 ikke gøres ansvarlig for. Sagsøgeren har ved denne handlemåde udvist en betydelig grad af egen skyld, hvorfor sagsøgte 1's eventuelle ansvar skal bortfalde eller nedsættes.

Det gøres endelig gældende, at sagsøgeren ikke har løftet bevisbyrden for, at den betonplade, som han gled på den 21. september 2015 var meget glat, eller at pladen var blevet behandlet med sæbe, og at der lå en del vand herpå. Det bemærkes, at sagsøgeren er nærmest til at sikre bevis herfor og at enhver bevismæssig usikkerhed må komme sagsøgeren til skade, da sagsøgeren første gang rettede henvendelse til sagsøgte 1 om uheldet i slutningen af maj 2016.

Såfremt betonpladen var meget glat, fordi den var blevet behandlet med sæbe, eller såfremt der lå en del vand på betonpladen, gøres det gældende, at dette skyldes forhold, der kan tilregnes sagsøgte 2, og som sagsøgte 2 dermed alene er ansvarlig for. Som følge heraf skal sagsøgte 2 friholde sagsøgte 1 i tilfælde af, at sagsøgte 1 pålægges et ansvar.

Det gøres i den forbindelse gældende, at sagsøgte 1 ikke har tilsidesat sin eventuelle pligt til at give instruktion om de sikkerhedsmæssige risici, da sagsøgte 1 ikke var bekendt med, at betonpladen den pågældende dag var meget glat. Sagsøgte 1 kunne derfor ikke have givet sagsøgeren instruks herom.

Uanset om skadens indtræden skyldes, at sagsøgeren hoppede ned fra traileren, og at underlaget var meget glat, eller skadens indtræden alene

skyldes ét af forholdene, gøres det gældende, at sagsøgte 1 ikke er ansvarlig herfor, da sagsøgte 1 ikke har haft indflydelse på og ikke har været bekendt med forholdene og derfor ikke har kunne tilrettelægge, instruere eller på anden vis indrette sig herpå.

Det gøres endelig gældende, at bekendtgørelse nr. 1516 af 16. december 2010 om bygge og anlægsarbejde ikke finder anvendelse i forhold til sagsøgte 1, idet sagsøgte 1 ikke udførte arbejde på byggepladsen, men alene foretog leverance af betonelementer til pladsen .."

Sagsøgte 2, A [REDACTED], har i det væsentlige procederet sagen i overensstemmelse med sit sålydende påstandsdokument: "..

Over for sagsøger

Det bestrides, at sagsøgers tilskadekomst kan henføres til fejl eller forømmelser begået af sagsøgte 2 eller til nogen for hvem sagsøgte 2 hæfter.

Sagsøgte 2's forretning består i at levere betontanke til landbrug og industri. Til brug herfor har sagsøgte 2 indgået aftale med sagsøgte 1 om levering af betonelementer med kranbil til montagearbejderne.

Omdrejningspunktet for nærværende sag er en sådan opgave, der er en ganske almindelig montageopgave, som sagsøgte 2 udførte med egne montører.

I den konkrete sag havde sagsøgte 2 bestilt sagsøgte 1 til opgaven, og sagsøgte 1 har i den forbindelse indgået aftale med vognmand L [REDACTED] [REDACTED] om levering af de pågældende elementer. Sagsøgte 2 har således ikke haft indflydelse på, hvem der skulle levere de pågældende elementer. I denne sag har sagsøgte 2 således ikke haft arbejds-giverforpligtelser over for sagsøger eller sagsøgte 1, som sagsøger kan støtte et erstatningskrav på eller som sagsøgte 1 kan støtte et friholdelseskrav på.

Den bundplade, der den pågældende dag skulle monteres elementer på, var en plan betonplade. Pladen var ikke, som antydnet af sagsøger, vaske-t med sæbe eller på anden måde påført vand eller lignende.

Betonpladen blev støbt den 3. september 2015 og henlå efterfølgende til hærkning til montagens opstart den 21. september 2015. Sagsøgte 1 har anvendt en såkaldt flydevibrator til afretning af bundpladen og således ikke foretaget "glitning" som benyttes ved udførelse af pænt, glat gulvoverflade.

Det bestrides desuden, at sagsøger har dokumenteret, at pladen var

glat som følge af nedbør eller andet vejrlig. Det fremgår af bilag 23, side 3, at der ved DMI's målestation i Bredebro – nogle få km syd for uheldsstedet – alene er faldet 0,1 mm nedbør i en periode på 27 timer forud for uheldstidspunkt den 21. september 2015, ca. kl. 10:00. I samme periode har det været lunt med en middeltemperatur på ca. 13 C, jf. bilag 23, side 18-19. Som **bilag II-D** fremlægges kortudsnit fra Krak.dk, der viser uheldsstedets beliggenhed (markeret med ”1”) i forhold til Bredebro, hvor målestation er placeret.

Efter det oplyste anvendte sagsøger træsko uden hælkappe, hvilket sagsøgte 2's montør, S [REDACTED], advarede ham imod. Trods denne advarsel fortsatte sagsøger sit arbejde i træsko uden hælkappe.

Det bestrides, at skaden skete i forbindelse med, at ”sagsøger gik rundt om bagenden af sin lastbilstrailer”, idet sagsøgte 2's folk på pladsen har oplyst, at skaden skete i forbindelse med, at sagsøger hopper/springer ned fra trailerladet, der har en højde på ca. 140 cm over terræn. En nedstigningsmåde som sagsøger også tidligere har gjort brug af, jf. bilag 22 in fine.

Samtlige sagsøgte 2's medarbejdere anvender sikkerhedssko som følge af de tunge elementer. Sagsøgte 2's medarbejdere har ikke oplevet, at betonpladerne er særligt glatte og har af samme grund ikke taget særlige forholdsregler herimod. Tilsvarende gøres det gældende, at ingen af de andre chauffører eller vognmand, der har foretaget leverancer til pladsen, har klaget over glatte forhold.

Sagsøgers uheld kan således henføres til sagsøgers egne forhold i form af ikke egnet fodtøj og/eller spring fra trailerladet samt sagsøgers uopmærksomhed, hvilket har forøget risikoen for sagsøgers tilskadekomst, hvorfor sagsøgte 2 ikke kan drages til ansvar. Sagsøger har udvist en betydelig grad af egen skyld og et eventuelt ansvar for sagsøgte 2 skal derfor bortfalde eller reduceres væsentligt.

Sagsøgers fagforening rettede første gang henvendelse til sagsøgte 2 den 1. marts 2016 (bilag II-A) og således mere end 5 måneder efter uheldet. Sagsøgte 2 er således blevet afskåret en fair mulighed for at tilvejebringe oplysninger vedrørende uheldsstedets præcise beskaffenhed på uheldsdagen. Det gøres gældende, at der i en sådan situation påhviler sagsøger en særlig forpligtelse til at føre bevis for omstændighederne, hvorunder ulykken skete og for det uforsvarlige forhold, som bebrejdes sagsøgte 2. Det bestrides, at sagsøger har løftet denne bevisbyrde.

Med de foreliggende lægelige oplysninger bestrider sagsøgte 2 ikke, at der er medicinsk årsagssammenhæng mellem sagsøgers tilskadekomst med venstre ankel og den efterfølgende sygeperiode frem til 9. januar

2017, hvor sagsøger blev raskmeldt fuldt ud.

Sagsøgte 2 har ikke på det foreliggende grundlag indsigelser mod sagsøgers beregning af påstanden.

Over for sagsøgte 1

Til støtte for sagsøgte 2's friholdelsespåstand gøres det gældende, at sagsøgte 1 som principalt sagsøgers de facto arbejdsgiver, subsidiært aftalepart med sagsøgers arbejdsgiver ikke har overholdt sine forpligtelser med at tilrettelægge arbejdsopgaven fuldt forsvarligt, herunder at udstyre sagsøger med rette værnemidler i form af sikkerhedssko eller sikre, at sagsøger de facto anvendte egnede sko til opgaven eller i stedet for at hoppe ned fra ladet anvendte en stige eller lignende.

Endvidere gøres det gældende, at sagsøgte 1 heller ikke har givet sagsøger den fornødne instruktion vedrørende opgavens løsning eller ført tilsyn hermed.

Det bestrides i øvrigt, at sagsøgte 1 har påvist eller dokumenteret forhold i sagen, der indebærer, at sagsøgte 2 kan drages til ansvar for sagsøgers tilskadekomst eller at sagsøgte 2 skal friholde sagsøgte 1 for et muligt ansvar over for sagsøger" ..

Rettens begrundelse og afgørelse

Efter bevisførelsen er der ikke grundlag for at tilsidesætte J [REDACTED] forklaring om, at han, iført træsko uden hælkappe, steg ud af lastbilen, gik ned langs dennes side og rundt om bagsmækken, hvor han faldt omtrent ud for lastbilens baghjul med skade til følge.

[REDACTED] har ikke selv kunnet give en sikker forklaring på årsagen til faldet. Det må imidlertid lægges til grund, at der i hvert fald var vandpytter på det pågældende betondæk, som på et tidspunkt var blevet påført såkaldt curing, som nogle steder havde opsamlet betonslam, og at disse forhold bevirkede, at der visse steder på betondækket var glat. Uanset at [REDACTED] fodtøj ikke var egnet til at færdes på det pågældende betondæk, lægger retten til grund, at årsagen til [REDACTED] fald i hvert fald blandt andet var, at betondækket var glat.

Det er sagsøgerens synspunkt, at V [REDACTED] 1 er ansvarlig for denne arbejdsskade som de facto-arbejdsgiver.

Parterne er enige om, at J [REDACTED] på ulykkestidspunktet i ca. 14 dage udelukkende havde været beskæftiget med kørsel for V [REDACTED] og i denne periode havde været underlagt virksomhedens instruktionsbeføjelse. Det var således V [REDACTED], som gav nærmere instrukser om, hvilket arbejde

█ skulle udføre de enkelte dage, og stillede en del af det nødvendige materiel til rådighed. Virksomhedens direktør, M █, har i den forbindelse forklaret, at V █ instruerede █ i, hvorledes de pågældende betonelementer skulle fastgøres på anhængerens. Det var også V █, der havde anvist █ den transportopgave, som han var i færd med at udføre, da uheldet indtraf. Uanset █ ikke havde noget formelt ansættelsesforhold hos V █, findes denne under de anførte omstændigheder at være indtrådt som arbejdsgiver for █ på ulykkestidspunktet.

V █ havde som arbejdsgiver blandt andet ansvaret for, at arbejdsmiljølovens regler blev overholdt, og havde som arbejdsgiver en særlig forpligtelse til at sikre sig, at █ kunne arbejde og færdes under sikre forhold på de arealer, hvor han skulle udføre arbejde. V █ skulle i den forbindelse sikre sig, at █ bar fodtøj, som kunne afhjælpe eller i alt fald reducere risikoen for fald som følge af glat føre. Ved ikke at have overholdt denne pligt, idet █ var iført træsko uden hælkappe, der, som det må lægges til grund, ikke var forsynet med skridsikre såler, har V █ ikke draget omsorg for, at arbejdet var tilrettelagt, så det kunne udføres sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt, jævnfør herved arbejdsmiljølovens § 38. V █ har herved pådraget sig erstatningsansvar overfor J █. Uanset sin brug af uhensigtsmæssigt fodtøj, har █ ikke udvist en sådan uagtsomhed, at det kan føre til nedsættelse eller bortfald af erstatningen.

For så vidt angår A █ bemærkes, at denne som entreprenør havde påtaget sig at udføre den pågældende gyllebeholder, herunder ved støbning af bund og levering af de pågældende betonelementer. Det må lægges til grund, at den støbte betonbund var ujævn, men dog udført plan, bortset fra den såkaldte pumpesump. Det må videre lægges til grund, at betondækket havde henligget nogle uger med henblik på ophærdning uden tildækning, men påført et udtørningshæmmende middel, den såkaldte curing. Efter bevisførelsen lægges det videre til grund, at sagsøgte medarbejdere på uheldsdagen havde foretaget oppumpning af vand i muligt omfang og foretaget en vis rengøring af de steder, hvor betonelementerne skulle opstilles. J █ havde udført tilsvarende opgaver tidligere og var en erfaren chauffør. Det må endelig efter S █'s forklaring lægges til grund, at han, da han blev opmærksom på █ fodtøj, gentagne gange advarede denne mod at bruge træsko med henvisning til, at betondækket var glat. Retten finder derfor, at A █ ikke har udvist erstatningspådragende uagtsomhed.

Det følger heraf, at A █ frifindes for sagsøgerens påstand og tillige for medsagsøgte friholdelsespåstand.

Herefter, og da V █ ikke har kunnet have en berettiget forventning om, at der ikke ville blive rejst krav mod virksomheden, tages sagsøgerens påstand over for V █ til følge, mens A █ i det hele frifindes.

Efter sagens udfald skal V [REDACTED] betale sagsomkostninger til sagsøgeren.

Omkostningsbeløbet specificeres således:

Retsafgift	10.880 kr.
Til dækning af advokatomkostninger (eksklusive moms)	<u>40.000 kr.</u>
I alt	50.880 kr.

Da de sagsøgte hver især er blevet frifundet for modpartens friholdelsespåstand, skal ingen af de sagsøgte betale sagsomkostninger til den anden part.

Sagsøgeren skal til A [REDACTED] betale sagens omkostninger med 40.000 kr., som er til dækning af advokatomkostninger.

Der er ved fastsættelsen af disse beløb taget hensyn til, at sagen i det væsentlige har drejet som om, hvorvidt de sagsøgte var ansvarlige overfor sagsøgeren.

Thi kendes for ret:

Sagsøgte V [REDACTED] skal inden 14 dage til sagsøgeren, Fagligt Fælles Forbund som mandatar for J [REDACTED], betale 440.304,19 kr. med procesrente fra den 3. maj 2017 og sagens omkostninger med 50.880 kr.

Sagsøgte A [REDACTED] frifindes.

De sagsøgte frifindes for de gensidige friholdelsespåstande.

Sagsøgeren skal inden 14 dage betale sagens omkostninger til sagsøgte A [REDACTED] med 40.000 kr.

I øvrigt betaler ingen part sagsomkostninger til nogen anden part.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 A.

Ole Kaels

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten i Viborg, den 1. maj 2018.

Bente Susanne Jørgensen, kontorfuldmægtig